

EDITORIAL

Batukan ang "kontra-insurhensyang" pakana alang sa pasistang diktadurya

Nakakambyo na ang pagpangandam sa rehimeng Duterte aron tukuron ang usa ka pasistang diktadurya. Sayod siya nga kinahanglang paspasan ang iyang pakana sulod sa kapin-kunkulang usa ka tuig ayha siya mawad-an og gahum. Pwede niyang piliang iratsada ang plano nga bag-ohon ang konstitusyon o kaha, dayag nga ideklara ang balaod militar. Depende kini sa ginaduso sa mga pakigbisog sa katawhan o sa iresulta sa panaglantugiyay sa mga pundok pangpulitika sa nagharing hut-ong.

Ginapangulohan karon ni Duterte ang sa pagkatinuod usa ka huntang sibil-militar sa dagway sa gitawag nga National Task Force (NTF) aron kuno "tapuson ang komunistang armadong pagsukol." Pinaagi sa NTF, ginapadagan karon ni Duterte ug sa iyang mga suluguong militar ang tibuok gubyrno gamit ang "kontra-insurhensya" isip pagmonopolyo sa gahum. Nagahari sila gamit ang kabangis ug pagpanghadlok nga wala nagpahikot sa mga ba-

laod ug proseso aron payuk-on ang tanan sa tiranya ni Duterte.

Ilalum sa NTF ug sa gitawag nga palisiyang "tibuok-gubyrno," gipasunod ni Duterte ang mga pryoridad ug plano sa tanang ahensya sa gubyrno sa mga kontra-insurhensyang tinguha sa AFP. Human gitudlo ang kapin 60 ka kanhing heneral ug upisyal militar sa lain-laing ang-ang sa burukrasya, gihikot niya sa AFP ang mga depar-

Red-tagging sa rehimen, gidala sa Europe

TIMAILHAN SA NAGKAGRABE nga pagpanumpo sa rehimeng US-Duterte ang pagdayo sa mga representante niini sa Europe aron pababagan sa European Union (EU) ug United Nations (UN) ang pagpondo sa mga ligal nga institusyon nga arbitraryong ginatawag nga mga "prenteng organisasyon sa Partido Komunista ng Pilipinas (PKP)."

Niadtong ikaduhang semana sa Pebrero, milibot sa mga nasud sa Europe ang mga upisyal sa Presidential Communications Operations Office, National Intelligence Coordinating Agency ug ang National Task Force to End Local Communist Armed Conflict. Nakigtigum kini sa mga upisyal sa EU ug sa mga organisasyon nga nagahatag og ayuda, ug ginakampaya nga bawion o balibaran ang paghatag og pondo sa mga

"Batukan...", sundi sa panid 2

"Red-tagging...", sundi sa panid 3

"Batukan...", gikan sa panid 1

tamento sa gubyrno, lakip ang mga ahensyang sibil, ug gipailalum kini sa gamhanang impluwensya sa militar. Ginahimo kining mga hinagiban sa pagpanumpo aron magsilbi sa "nasudnong seguridad" sa rehimen nga walay laing tumong kundili ang pagpabilin ug pagpalanat sa buruk-rata-kapitalista sa pasistang rehimenng Duterte.

Ginahadlok sa AFP ang mga lokal nga upisyal sa gubyrno, gikan sa mga konseho sa barangay hangtud sa prubinsya, aron magpagawas og mga pamahayag ug makigtinabangay sa mga programa sa militar, sa kahadlok nga i-"Red-tag" o tatakang komunista ug himoong target sa AFP. Ang maong mga programang pangkaayuhan pantaplak lamang sa brutalidad sa mga operasyon sa AFP.

Bisan og ang deklaradong tumong sa NTF mao ang "tapuson ang armadong panagbangi," nakapunting ang dakung bahin sa trabaho niini batok sa mga ligal nga organisasyon nga nagarepresenta sa intereses sa lain-laing sektor, lakip na ang

mga ahensya, institusyong pangserbisyo ug progresibong pulitikanhong personalidad. Gawas sa mga mamumuo, mag-uuma ug uban pang batakang sektor, ginainitan pag-ayo ni Duterte ug sa iyang mga alipures ang tawong-midya, mga abugado, magtutudlo, empleyado sa gubyrno ug mga tawong-simbahan, ilabina kadtong mga grupo nga nagabatikos sa kaylap nga pagpangabuso sa mga pwersang pangseguridad sa estado.

Sa milabayng mga bulan, gatusan ka aktibista sa tibuok nasud ang giaresto nga walay mandamyento ug gipreso nga walay kaso. Adunay mga kaso nga inkomunikado ang mga gidakop, gihikawan sa ilang katungod nga mabisita sa ilang abugado ug pamilya aron mapugos nga "makigtinabangay" sa militar. Aron hatagag-katarungan ang iligal nga lakang, gipagawas sa AFP nga ang maong mga detenido "misurender" bisan og gibilanggo sila sa mga bartolinang militar.

Gipalihok ni Duterte ang "legal cluster" sa NTF aron papaspason

ang kaso alang sa pormal nga tawagong "terorista" ang Partido ug BHB ilalum sa Human Security Act o "balaod kontra-terorismo" aron ipahamtang ang bug-at niining silot batok sa mga aktibista ug uban pang kritiko sa pasistang rehimen.

Gimandoan usab niya ang NTF nga kumbinsihon ang European Union (EU) ug uban pang ahensyang European nga ihunong na ang pagsuporta alang sa mga katilingbanong proyekto sa nasud sama sa mga eskwelahan Lumad nga pugos nga ginapagawas ni Duterte nga "eskwelahan" sa BHB, ginadaplisang ang EU sa "pagpondo sa terorismo."

Aron labaw pang palig-onon ang NTF, ginasiuro ni Duterte ug sa AFP nga kadto lamang makigtinabangay sa doktrinang kontra-insurhensya sa rehimen ang modaog sa moabutay nga eleksyon. Bisan og bawal manginlabot sa eleksyon, aktibong nangampanya ang AFP batok sa mga progresibo ug kandidatong anti-Duterte pinaagi sa pagtatak kanila isip "simpatisador" sa BHB o kaha pinaagi sa paghulga kanila nga ilakip sa hinimo-himong "narcolist." Ang tibuok Mindanao, nga anaa na ilalum sa balaod militar, ang gideklarang "election Red hotspot," nga mihatag sa AFP og dugang pang gahum.

Ang pagsumpo sa ligal nga demokratikong kalihukan, nga gilangkuban sa mga dili armado o dayag nga grupong sektoral, lakip na ang mga ahensya o organisasyong pangaktibista o may tinguhang pangkatilingbanon o pangpulitika, maoy usa sa yaweng bahin sa pakana ni Duterte nga magtukod og usa ka pasistang diktadurya. Sa iyang banabana, kung mapahilum niya ang maong mga grupo, mapahilom na usab niya ang tanang porma sa oposisyon ug mapahagba ang tibuok hanay sa mga pwersang anti-pasista, ug busa mapakyas ang kinsamang mosulay sa iyang pakana.

Susama kaayo kang Marcos ang pakana ni Duterte. Niadtong 1972,

"Batukan...", sundi sa panid 3

 <p>Bolyum L Ihap 6 Marso 21, 2019</p> <p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang <i>Ang Bayan</i> og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaahwag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.</p> <p> instagram.com/progressiveviews</p> <p> @prwc_info</p> <p> fb.com/groups/prwcnewsroomv2</p> <p> cppinformationbureau@gmail.com</p>	<h2 style="text-align: center;">Unod</h2> <p>Editorial: Batukan ang "kontra-insurhensiyang" pakana alang sa diktadurya 1</p> <p><i>Red-tagging</i>, gidala sa Europe 1</p> <p>10-adlaw nga BKPM, gilunsad sa NCMR 4</p> <p>Nagkagrabeng krisis sa empleyo 5</p> <p>Padayon nga pagsaka sa presyo sa lana 6</p> <p>Mga mamumuo, ginapaluwat sa AFP 7</p> <p><i>Walk-out</i> sa mga estudyante 7</p> <p>Adlaw sa Kababayan-an, gisaalog 7</p> <p>Mga Moro, biktima sa militarisasyon 7</p> <p>Pakyas ang gyera sa US sa Afghanistan 8</p> <p>"Kontra-insurhensya" sa Pilipinas 9</p>
<p style="text-align: center;">Ang <i>Ang Bayan</i> ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas</p>	

"Batukan...", gikan sa panid 2

gideklara ang balaod militar aron kuno batukan ang mga hulga sa "Maoistang rebelyon." Nagpabilin sa poder si Marcos hangtud 1986. Karon, ginapanghadlok usab ni Duterte ang multo sa komunismo (lakip na usab ang multo sa terorismo) aron hatagag katarungan ang pagsumpo sa mga demokratikong katungod sa tumong nga palanaton pa sa poder ang kaugalingon ug iyang pamilya ug ipadayon ang ilang burukrata-kapitalistang pangpangawakaw ug pagkaadunahan.

Kinahanglang subsub nga batukan sa katawhang Pilipino ang ambisyon ni Duterte nga mamahimong diktador. Kinahanglang labwan ang pagpangandam ni Duterte aron pakasyon ang iyang plano. Dili sila dapat magpahulga sa paggamit ni Duterte ug sa AFP sa pwersa ug terorismo sa estado. Kinahanglang silang motingog ug batukan ang arbitraryong pagtatak nga komunista o terorista. Kinahanglang papanubagon si Duterte ug ang iyang mga upisyal sa seguridad sa tanang paglapas sa katungod-tawo ug grabeng pag-abuso sa gahum ilalum sa rehimeng kontra-insurhensyang NTF. Kinahanglang ipalanog nila ang panawagan nga palagputon ang pasistang rehimeng US-Duterte.

Kinahanglang manglimbasog silang pakusgon ug palapdon ang

nagkahiusang prente batok sa tiranya ni Duterte. Samtang padayon ang mini nga gyera sa droga ni Duterte, ang gyera aron ilugon ang yuta sa katawhang Moro ug ang iyang gyera sa pagpanumpo sa tibuok nasud, labaw nga midaghan ang napukaw nga mobarog batok sa pagpangabuso sa iyang mga pwersang militar ug pulis. Samtang ginapaningkamutan ni Duterte nga monopolyohon ang gahum, labaw nga mihaom ang kundisyon aron tukuron ang pinakalapad nga nagkahiusang prente aron ihimulag ug ibagsak ang iyang paghari.

Atubangan sa dayag ug dili dayag nga pagpanumpo, kinahanglang maisugon, mapangahason, maalamon ug mamugnaong panalipdan ug iduso sa katawhang Pilipino ang ilang demokratikong mga katungod nga gigarantiya ilalum sa mga kumbensyong internasyunal, lakip na ilalum sa konstitusyong 1987. Mamahimo silang mangita og maduulang ligal sa mga korteng lokal o internasyunal. Kadungan niini, kinahanglang nilang pakusgon ang ilang tago nga kalihukan ug dugukan nga mamahimong atrasan sa mga aktibistang gihulgang pagaarestuhon o pagapatyon ug gamiton aron padayon silang makasukol kung ipahamtang ang dayag nga pagharing militar.

Taliwala sa nagkagrabeng sosyo-ekonomikanhong kahimtang ug kawa-

lay-pagtagad ug pagkainutil sa rehimen nga atubangon ang kaayuhan sa katawhan, kinahanglang magkahiusa ang lapad nga masa, maglunsad ug mga kalihukan sa mga komunidad, magtapok sa kampus, magwelga sa mga pabrika ug magdemonstrasyon sa kadalanan aron ipadayag ang ilang mga mulo ug batukan ang pagpahilum sa ilang protesta.

Kinahanglang padayon nga maglunsad ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) og mga taktikal nga opensiba sa tibuok nasud aron pakusgon ang determinasyon sa katawhan nga iasdang ang ilang demokratikong pakigbisog. Kinahanglang maglunsad og mga reyde ug ambus ang hukbong bayan, ingonman ang mga espesyal nga operasyong partisano, nga nagatarget sa pinakalunod-patay nga nagaabuso sa katungod-tawo, dili lamang aron silutan sila sa ilang krimen, kundili aron usab itanom sa ilang hunahuna nga dili sila pwedeng magpadayon sa pagpangabuso nga walay bugti.

Samtang ginaduso ni Duterte ang iyang ambisyong mahimong diktador, labaw niyang gipakita sa katawhan ang kahusto ug kahinali nga iasdang ang rebolusyonaryong armadong pakigbisog. Labaw nga mihaom ang sitwasyon alang sa paspas nga paglapad ug pagkusog sa BHB ug mas paspas nga pag-abante sa gubat sa katawhan. AB

"Red-tagging...", gikan sa panid 1

organisasyon nga gitawag niining mga "prente sa Partido Komunista ng Pilipinas" ug sa nagapasiugda sa mga eskwelahang Lumad sa Mindanao. Lakip niini ang Karapatan, Rural Missionaries of the Philippines (RMP) ug IBON Foundation. Matud sa banabana sa rehimen, gadawat ang maong mga organisasyon og kapin P70 milyong gikan sa mga ahensya sa EU matag tuig. Ginapabantayan usab sa rehimen bisan ang mga organisasyon sa Belgium nga mahiusahon sa progresibong kalihukang masa sa Pilipinas.

Hugot nga kinundena sa RMP ang malisyosong paglambigit sa ilang mga aktibidad sa Bagong Hukbong Bayan ug ang akusasyon nga ginalihis nila ang nadawat nga pondo aron ipalit og mga armas ug magbansay og mga kabatan-onang Lumad alang sa BHB. Matud kang

Sr. Elenita Belardo, RGS, nagabarog isip National Coordinator sa RMP, ang pagtawag kanila isip mga "prente sa PKP" nagbutang sa mga misyunero, pari, madre ug uban pang relihiyoso sa kakuyaw nga mahimong silang target sa pagpanumpo.

Dugang pa ni Sr. Belardo, ang ilang mga programa "nakapunting sa literasiya ug numerasiya sa mga batang Lumad, mga programa nga alang sa panginabuhian, relief ug rehabilitasyon, pagbansay ug edukasyon alang sa mga komunidad sa kabanikanhan aron mahatagag katagbawan ang ilang kinabuhi."

Nangayo og pagpatin-aw ang IBON sa National Security Agency sa gihimong pagtawag sa institusyon sa panukiduki nga "prente sa PKP". Gihagit niini ang ahensya nga pamatud-an ang ilang akusasyon. AB

10 ka adlaw nga BKPM, gilunsad sa NCMR

Usa ka platun sa mga Pulang manggugubat ang nakalampos sa 10 ka adlaw nga Batakang Kurso sa Pulitiko-Militar (BKPM) sa North Central Mindanao Region (NCMR) niadtong Pebrero. Ikatulo kini sa serye sa mga pagbansay nga gilunsad sa lain-laing subrehiyon. Kabahin kini sa mga aktibidad sa pagsaulog sa ika-50 ka tuig sa pagkatukod sa BHB sa umaabot nga Marso 29.

Ang mubong kurso o *crash course* pinasikad sa silabus sa mas taas nga kurso nga nagalungtad sa usa ka bulan. Gipamubo kini sa napulo ka adlaw isip paghaom sa dugay nga operasyong dumog sa mga armadong pwersa sa estado sa rehiyon. Niadtong 2018, mikabat na sa 13 ka batalyon sa Armed Forces of the Philippines ang gideploy sa rehiyon, gawas pa sa mga yunit sa Philippine National Police ug CAFGU.

Nakapunting ang maong pagbansay sa pagpaangat sa pisikal ug militar nga kapasidad sa mga Pulang manggugubat. Ayha pa ang kurso, giseguro una nga kumpleto ang mga kadete sa pulitikal ug teoretikal nga pagtuon sulod sa hukbo. Gipasalmot sa pagbansay pareho ang bag-o ug dugay-dugay na nga mga manggugubat aron mapabilin ang ilang diwang masukulon.

Kadaghanan sa mga kadete naggikan sa hut-ong mag-uuma ug udana usay pipila ka kabatan-onan nga gikan sa syudad. Anaa sa edad 18-35 ang mayorya kanila ug halos 1/3 niini mga babae.

Gipasiugdahan sa mga Pulang kumander ug mga kadre sa pulitika ang pagbansay. Tulo ka instruktur ug usa ka tigsubaybay ang nagkatinabangay aron ipahigayon kini. Adlaw-adlaw, gina-assess nila ang dagan sa kurso ug paglambo sa mga kadete aron makapahaom. Nagsilbing tigpasiugda ang usa pa ka platun sa BHB ug mga myembro sa milisyang bayan sa kasikbit nga komunidad.

Gidumalahan nila ang suplay ug giseguro ang seguridad. Pipila na pud ka semana silang nagban-ok og bugas, pagkaon ug uban pang suplay aron segurohon ang 20 ka adlaw nga suplay sa kumpanya. Ingonman, sayo nga giandam sa mga instruktur ang pusil, mga bala ug mga gamit pangklasrum sama sa *pentel pen*, *folder*, *manila paper* ug uban pa.

Bisan og wala pa nagsugod ang pormal nga pagbansay, adlaw-adlaw nang naga-ehersisyo ang mga kadete. Mobangon sila og alas-4 sa kaadlawon ug ginahipos ang ilang mga butang ayha moadto sa gihawanan nga bahin sa kampo nga

nagsilbing *training field*.

Adunay 12 ka bahin ang gilunsad nga pagbansay. Human ang ehersisyo sa buntag, ginatudlo ang batakang kumand sa pormasyon sama sa *drill*, *marching* ug *manual of arms*.

Sa misunod nga adlaw, gitudlo ang pormasyong pangkombat ug mga maniobrang militar sa lain-laing senaryo sa panagsangka. Tumong niini nga hatagag katakus ang mga manggugubat nga epektibong molihok panahon sa mga engkwentro.

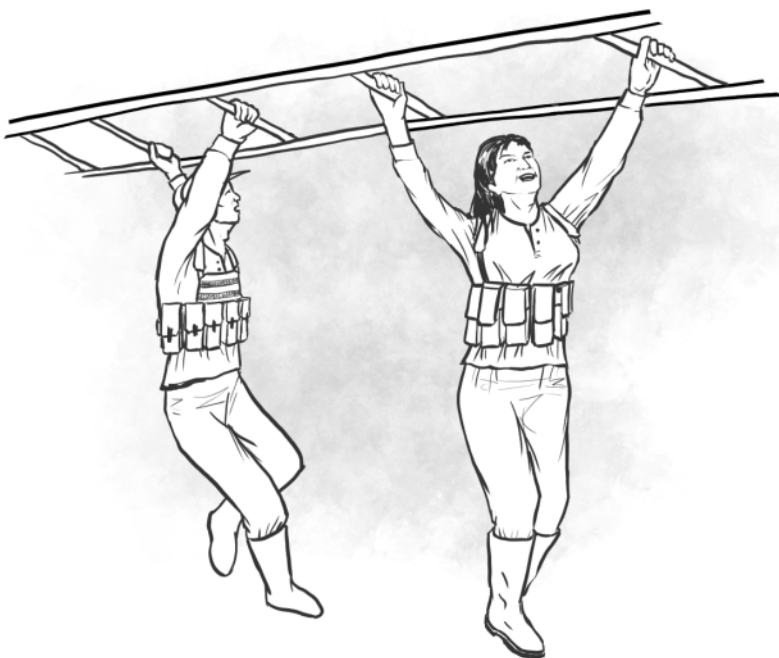
Usa ka adlaw ang gigahin sa pagbansay sa indibidwal nga mga katakus sa mga manggugubat. Gigahinan usab og igong panahon ang mga topiko sa pusisyon sa pagpamusil ug paglabay og granada. Sa pagpalig-on sa depensa sa hukbong bayan, gitudlo usab ang pagplastar sa mga kober, pagtago ug pagbutang og mga komoplahe.

Tunga sa adlaw usab ang gigahin sa pagtuon sa mga pamaagi sa pagluwas sa kaubang samaron sa panagsangka ug pagdapat og paunang tabang. Miagi usab ang mga Pulang manggugubat sa usa ka *obstacle course* nga adunay 16 ka istasyon. Ang mga kadete na mismo ang nagplastar sa mga *obstacle* gamit ang kahoy ug uway panghikot. Halos tanang gamit sa pagbansay naggikan lamang sa pali-but, gawas sa mga gamit pangklasrum.

Isip pagdapat sa mga natun-an sa unang mga topiko, naglunsad og mga *war game* o simulasyon sa mga engkwentrong militar tali sa mga Pulang manggugubat ug sundalo. Pinaagi niini na-assess ang katakus sa indibidwal nga mga manggugubat sa paghupot sa mga prinsipyo sa mga maniobra, pusisyon sa pagpamusil ug uban pa.

Gisugdan ang mga *war game* sa usa ka *dry run* ug sorpresang pag-

"BKPM...", "sundi sa panid 5

Nagkagrabeng krisis sa trabaho ilalum ni Duterte

Labaw pang naunlod sa kalisud ang mayorya sa katawhang Pilipino tungod sa paggrabe sa disempleyo sa nasud ilalum sa rehimeng US-Duterte.

Sa gipagawas nga datos sa reaksyunaryong guberno dili palang dugay, miubos sa 387,000 ang ihap sa mga Pilipinong adunay trabaho gikan 41.8 milyon niadtong Enero 2018 ngadto sa 41.4 milyon sa Enero niining tuig. Gikan 1986, adunay lima ka higayon lamang nga miubos ang ihap sa mga adunay trabaho, duha dinhi ang nagpailalum sa kasamtangang rehimen.

Baga ang nawong ni Rodrigo Duterte aron ipanghinambog nga nakamugna ang iyang rehimen og 825,000 ka bag-ong trabaho niadtong 2018 nga walay-pagtagad sa pagkawala sa kapin 663,000 ka trabaho niadtong 2017. Daw gikalimtan niya nga kini ang pinakadangkung pag-ubos sa empleyo sulod sa 20 ka tuig. Sa unang duha ka tuig

ni Duterte, nakamugna lamang kini og 81,000 ka trabaho matag tuig, pinakaubos sukad pa niadtong 1986 ug layong mas gamay sa tinuig nga 836,000 gikan 2007.

Gipanghinambog usab sa rehimen nga nataho niadtong nangaging tuig ang pinakaubos nga tantos sa disempleyo (5.3%) sulod sa upat ka dekada. Atubangan sa padayon nga pagtiurok sa namugnang bag-ong trabaho, daw sukwahi ang pag-ubos sa maong tantos (gikan 5.7% niadtong 2017 ngadto sa 5.3% niadtong 2018 ug 5.2% niadtong Enero 2019) ug sa ihap sa walay trabaho (gikan sa 2.4 milyon niadtong 2017 ngadto sa 2.3 milyon niadtong 2018 ug 2.2 milyon niadtong Enero 2019).

Ang tinuod, ang pag-ubos sa disempleyo resulta lamang sa pagma-

niobra sa estadistika. Aron pagamayon ang tantos sa disempleyo, gipagawas nga mas gamay ang kinatibuk-ang ihap sa mga mamumuo aron ipakita nga mas gamay ang porsyento sa mga walay trabaho. Niadtong pang 2005, wala na ginaihap ang giilang "discouraged workers" o kadtong unom ka bulan na nga walay panginabuhian ug nadismaya na sa pagpangita og trabaho. Sukad 1986, nataho niadtong Enero ang pinakaubos nga tantos (60.2%) sa mga Pilipinong adunay trabaho o nagapangita og trabaho kumpara sa kinatibuk-ang ihap sa populasyong adunay edad 15 pataas. Busa, ang gipanghinambog nga pag-ubos sa tantos sa disempleyo dili pa tungod kay daghan ang nakakuta og panginabuhian, kundili tungod pa sa daghan kaayong nawad-an na og paglalom nga makakita og trabaho. Kung

"Disempleyo...", sundi sa panid 6

"BKPM...", gikan sa panid 4

pabuto sa armas. Gipwesto dayon ang unang iskward aron "makigbinayloay og buto." Dinhi nakita ang hinanaling tubag ug kaandaman sa mga manggugubat sa usamang senaryo.

Sa ulahing bahin, gibansay ang mga Pulang manggugubat sa hustong pagtukma sa pusil ug mga prinsipyo sa pagpabuto niini. Adunay tulo ka ehersisyo aron magbansay sa pagtukma sa pusil—kini ang mga *cut-out*, *aiming bar* ug *triangulation*.

Sa pagpamusil, matud sa mga instruktur, gikinahanglang mabansay una ang mga manggugubat sa pagpabuto sa kalibre .22 nga riple ayha ang tag-as nga kalibre sa armas. Gawas sa gikinahanglang kontrolon ang paggamit sa bala, ginabansay sila sa hustong pagginhawa, pagtukma ug pagkasa sa pusil. Regular nga naga-assess ang mga nagbansay nga gibahin sa mga iskward.

Sa usa ka *assessment*, gitagad sa mga kadete ang epektibong pamaagi sa mga instruktur nga mopahaom sa indibidwal nga kapasidad sa mga manggugubat. "Adunay tulo ka klase sa mga nagbansay—ang mga abante, hatun-nga ug relatibong naulahi. Gikinahanglang isubay ang

pagtudlo sa indibidwal nga ang-ang para makasabay ang tanan," matud kang Ka Tino, usa sa mga instruktur.

Sa pikas bahin, nagaagad sa taas nga diwa sa pulitika sa mga kadete ang ilang pagsunod sa instruksyon ug pag-atubang sa mga hagit, ilabina sa mga pisikal nga hagit. Taas ang ilang paghupot sa kamahinungdanon sa pagbansay, ug subsub ang pagpanginangkamot nga mapatigbabawan ang usamang kalisud ug kakapoy. Tumong niining abton ang usa ka taas nga ang-ang sa disiplina sa han-ay sa mga Pulang manggugubat aron adunay "usa ka mando, usa ka lihok" ang platon.

Sa mga panahon nga bakante, nagalunsad ang matag iskward og pagrebyu ug pagbansay sa *obstacle course*. Ginaabagan sa mga upisyal ang pipila sa mga kauban nga relatibong naulahi ug nalisdan.

Kabahin lamang ang mubong kurso sa padayon nga pagbansay ug pagtuon sa platon. "Dili dinhi mahunong ang atong pagbansay. Adlaw-adlaw padayon kitang magbansay sa pag-atubang sa mga aktwal nga sitwasyon isip mga Pulang manggugubat," panak-op sa usa ka instruktur.

"Disempleyo...", mula sa pahina 5

pagagamiton ang karaang depinisyon sa disempleyo ug idugang ang ihap sa mga gitangtang niini sa estadistika, mokabat sa 9.8% ang tinuod nga tantos sa disempleyo niadtong Enero. Mokabat usab sa 4.5 milyon ang ihap sa walay trabaho o halos doble kumpara sa ginapagawas ni Duterte. Wala pa nalakip dinhi ang kapin 6.7 milyong mamumuo nga giilang "underemployed" o kulang ang trabaho, nga sa pagkatinuod walay trabaho.

Pinakagrabe ang kadaut sa krisis sa trabaho sa sektor sa agrikultura. Gikan 10.9 milyong adunay trabaho niadtong Enero 2018, naminusan kini og 1.7 milyong trabaho ngadto sa 9.2 milyon niadtong Enero sa kasamtangang tuig. Segurado nga moubos pa kini sa umaabot nga mga tuig bunga sa pagpatuman ni Duterte sa Rice Import Liberalization Law ug pag-arangkada niya sa malukpanong kumbersyon sa mga yutang agrikultural nga malukpa-

PAG-UBOS SA IHAP SA PWERSA SA PAMUO

Ramos 1997
529,000
Arroyo 2005
270,000

Aquino 2014
1.5 MILYON
Duterte 2017
1.3 MILYON
Duterte 2019
387,000

nong mopatay sa panginabuhian sa mga mag-uuma.

Sa pagkakaran, gibawi lamang ang pag-ubos sa empleyo pinaagi sa pagmugna og 490,000 ka bagong trabaho sa subsektor sa konstruksyon nga ilado sa pagmugna og mga temporaryong kontraktwal nga trabaho; ug 328,000 sa subsektor sa pangpublikong administrasyon nga posibleng tungod sa nagkaduol nga

eleksiyong *mid-term*.

Atubangan sa nagkagrabeng krisis sa disempleyo, kadungan sa paggrabe sa krisis sa panginabuhian, wala nay lain pang mapilian ang mga katawhan kundili bakta-son ang dalan sa militanteng pakigbisog. Kinahanglang labaw pang suklan ang mga palisiyang neoliberal nga mopatay sa trabaho ug nagatukmod sa masang anakpawis sa kalisud. AB

Presyo sa lana, padayon nga misaka

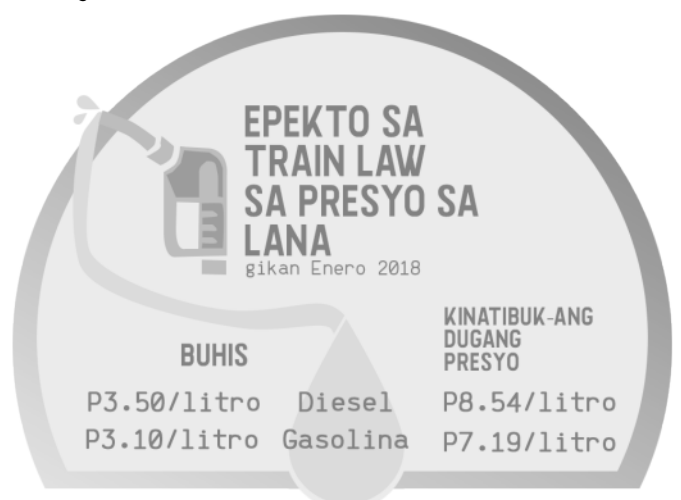
PADAYONG MISAKA ANG presyo sa mga produktong petrolyo sa lokal nga merkado sulod sa unom ka magkasunod nga semana. Niadtong ulahing semana sa Pebrero, mikabat na sa P43.44/litro ang presyo sa *diesel*, P52.69/litro sa gasolina, ug P51.09/litro sa *kerosene*.

Gawas sa paglihok sa presyo sa lana sa pangkalibutanong merkado (pagsaka og \$22.25/bariles sa presyo sa *diesel*, ug \$18.50/bariles sa gasolina gikan Enero hangtud Pebrero 2019) ug ang pag-ubos sa piso kontra dolyar (og P0.59 sa parehong panahon), nagpabiling usa sa mga nag-unang hinungdan sa pagsaka sa presyo sa krudo sa lokal nga merkado ang dugang nga buhis nga gipahamtang sa rehimen ilalum sa TRAIN (Tax Reform for Acceleration and Inclusion).

Sa kinatibuk-an, sukad nga gipatuman ang maong balaod niadtong miaging tuig, misaka na sa P8.54/litro ang presyo sa *diesel*, P7.19/litro sa gasolina, ug P6.42/litro sa *kerosene* sa Metro Manila. Kung ang paglihok lamang sa presyo sa pangkalibutanong merkado ug ang pag-ubos sa balor sa piso ang pagabasihan, mohagba ang presyo sa *diesel* ngadto sa P38.40/litro ug sa gasolina ngadto sa P48.60/litro. Nagpabiling taas ang presyo sa mga produktong petrolyo tungod sa gipahamtang nga buhis nga P3.50/litro sa presyo sa *diesel* ug P3.10 sa gasolina subay sa balaod nga TRAIN.

Kung sumadahon ang epekto sa gipahamtang nga buhis sa TRAIN ug ang kanhi nang *value-added tax* (VAT) sa mga produktong petrolyo, mogawas nga nadugangan ang presyo sa *diesel* og P5.04/litro, sa gasolina og P4.90/litro, ug sa *kerosene* og P4.48/litro sukad nga gipatuman ang balaod niadtong miaging tuig.

Matud sa Ibon Foundation, pinakakusog ang lamparos sa maong buhis sa mga kabus tungod kay hilabihan na kaubos ug dili na makabuhi ang ilang kita. Gihagit sa Ibon ang rehimen nga temporaryong suspendihon ang mga gipahamtang nga buhis sa lana sa TRAIN ug banhawon ang papel niini sa pagtakda sa presyo sa lana sa lokal nga merkado. AB

Mga mamumuo, pugos nga gipaluwat sa trabaho

PUGOS NGA GIPAPIRMA sa mga elemento sa 71st IB ang 153 ka mamumuo sa Musahamat Farms sa Pantukan, Compostela Valley aron pagawasong miluwat sila sa ilang mga trabaho niadtong Marso 8. Lakip sa mga pugos nga gipaluwat ang presidente ug bise-presidente sa unyon nga silang Esperidion Cabaltera ug Richard Genabe, ug sekretarya sa unyon nga si Ronald Rosales. Ayha niini, gidagit sa militar ang tulo ug gitortur niadtong Pebrero 27.

Samtang gikundena sa Concerned Artists of the Philippines ang ilegal nga pag-aresto sa mga pulis kang Alvin Fortaliza niadtong Marso 4 sa Guindulman, Bohol. Si Fortaliza ang lider sa Bol-anong Artista nga may Diwang Dagohoy (Bansiweg) Bohol Cultural Network ug myembro sa Anakpawis Partylist. Nagapangampanya siya sa merkado sa Guindulman dihang giaresto.

Mga estudyante sa UPLB nagwalk-out

MIGAWAS SA ILANG mga klase ang 200 ka estudyante sa University of the Philippines-Los Baños (UPLB) niadtong Marso 8 aron iprotesta ang kawalay-aksyon sa administrasyon sa unibersidad sa ilang mga mulo. Lakip dinhi ang presensya sa mga sundalo sa kampus, ang *Red-tagging* sa mga aktibista ug kalangan sa pagdawat sa mga estudyanteng naulahi sa *enrollment*.

Lambigit sa ulahi, kinahanglang ilhon sa unibersidad ang kalisud sa daghang estudyante nga makabayad gidayon og matrikula, hinungdan busa wala dayon naka-*enroll* ang kapin 500 ka estudyante. Matud nila, dili tanang estudyante nalangkob sa libreng matrikula busa nagpabilin ang problema sa taas nga mga balayrunon bisan sa mga pangpublikong unibersidad.

Sa UP Diliman, gikundena sa mga estudyante ang pagpanghadlok sa usa ka ahente sa paniktik sa rehimen. Giadtoan sa maong ahente ang balay ni Ralph Baguion, lider sa konseho sa UP College of Engineering, ug gipaagi sa iyang pamilya ang hulgang pagapatyon siya.

Adlaw sa kababayan-an, gidumdum

GIDUMDUM SA LAIN-LAINING bahin sa Pilipinas ang Pangkali-butanong Adlaw sa Kababayan-an niadtong Marso 8 pinaagi sa pagsayaw ug mga protesta.

Sa Metro Manila, gatasan ka kababayan-an ug mga tigsupporta kanila ang nagtapok atubangan sa Malacañang aron bati-kuson ang macho-pasistang rehimeng US-Duterte ug ipanawagan ang pagbasura sa iyang mga kotra-katawhang palisiya. Naguna na dinhi ang balaod nga TRAIN nga dugang palas-anon sa kababayan-an.

Sa Baguio City, adunay usay mga panagtapok ang kababayan-an kung asa gipakita nila ang ilang panaghiusa pinaagi sa pagsayaw. Sa Isabela, mikabat sa 8,000 ang nagtapok alang sa okasyon. Gisalmutan ang maong panagtapok sa mga representante sa Gabriela Women's Party.

Sa Aklan, gatasan usab ang mitambong sa panagtapok. Adunay usay mga panagtapok sa Davao City, Cagayan de Oro City ug Bukidnon.

Mga Morong sibilyan, biktima sa militarisasyon

DILI MOUBOS SA 3,295 ka pamilyang Moro o halos 16,000 ka sibilyan ang pugos nga mibiya gikan sa ilang mga komunidad sa lima ka lungsod sa Maguindanao bunga sa grabeng atake sa Armed Forces of the Philippines (AFP) Joint Task Force Central gikan niadtong Marso 11.

Anaa karon ang mga pamilya sa mga sentro sa ebakwasyon sa mga lungsod sa Shariff Saidona Mustapha, Shariff Aguak ug Datu Salibo.

Dili pa lakip sa ihap sa mga bakwit ang mga namakwit sa mga barangay sa Datu Saudi Ampatuan ug Datu Piang. Gitaho usab sa mga matinabangong organisasyon nga daghan pang pamilya ang naipit sa mga komunidad sa nahisgutang duha ka lungsod tungod kay gibabagan sa AFP ang mga kalsada.

Kanhi nang nabiktima ang mga residente sa Maguindanao niadtong Setyembre 2018, sa dihang gibombahan ug gikanyon sa Joint Task Force Central ang parehong mga lungsod nga nagresulta sa upat ka sibilyang kaswal-

ti ug at liboan ka pamilya ang napugos nga mobakwit.

Sukad nga miatake ang AFP, padayon ang Philippine Air Force sa pagpanghulog og bomba gamit ang mga *fighter jet* ug helikopter. Kadungan usab niini ang pagpanganyon sa mga *howitzer* ug pagpangatake sa mga sundalo sa mga barangay. Ginapangatarungan sa AFP nga target kuno nila ang mga kampo sa Bangsamoro Islamic Freedom Fighters (BIFF) nga mipatay sa tulo ka sundalo niadtong Pebrero 28-Marso 3.

Matud sa BIFF, midepensa lamang sila batok sa mga atake sa AFP. Kasamtangan pa kuno silang nagsubaybay sa kapadulngan sa bag-ong tukod nga Bangsamoro Autonomous Region in Muslim Mindanao (BARMM). Kabahin sa pakete sa pagtukod sa BARMM ang hingpit nga pagdisarma sa Moro Islamic Liberation Front (MILF) pagsangpot sa 2021-2022. Gidahom nga 12,000 ka manggugubat sa MILF ang motahan sa ilang armas karong tuiga, ug dugang 35% sa 2020. AB

Pakyas ang gyera sa US sa Afghanistan

Niining tuiga, duha ka beses na nga nakignegosasyon ang US sa Taliban, ang nag-unang armadong grupo nga kaaway niini sa Afghanistan, sa usa ka proseso nga gilikayan niining tawagon nga panaghisgot pangkalinaw. Human kini sa 18 ka tuig nga pagbubo niini og tropa, gamit ug pondo ug luyo sa pasubli-subli nga saad sa US nga dili kini makignegosasyon sa mga "teroristang grupo."

Nipis nga takuban ang maong negosasyon alang sa hingpit nga pag-atras sa mga tropang US sa nasud. Pamatuod kini sa hingpit nga pagkapildi sa US sa kanhi pang ginatawag nga "gyerang dili mapada-ug." Bugti sa pag-atras sa mga tropang Amerikano, gisaad sa Taliban nga dili niini pasagdang gamiton ang Afghanistan isip base sa internasyunal nga kalihukang "militante," usa ka termino nga gigamit aron likayan ang pulong nga "terorista." Wala miuyon ang Taliban nga mosalmot sa negosasyon ang lokal nga gubyerno nga giila niining papet sa US.

Giatake sa US ang Afghanistan human ang teroristang pagpamomba sa grupong Al Qaeda sa US niadtong Setyembre 11, 2001. Wala ni usa sa mga giakusahan ang Afghan ug dili usab aktibong ginasuportahan sa nasud o bisan sa Taliban, ang Al Qaeda sa maong panahon. Ingonman, gipangatarungan sa US ang pagbase kanhi sa Al Qaeda ug lider niining si Osama bin Laden sa kabukiran sa Afghanistan aron atakehon ang nasud, gub-on ang imprastruktura niini ug ipahamtang dinhi ang "demokrasyang Amerikano." Bisang gihimo ang mas dakung bahin sa pagplano ug pagbansay sa mga namomba sa US didto sa Germany, Pakistan ug sa US mismo. Niadtong 2011, gipatay sa mga espesyal nga tropa sa US si bin Laden sa Pakistan. Luyo sa deklarasyon niining nagpu-kan na ang Al Qaeda sa maong mga panahon, nagpabilin ang mga tropa sa US sa Afghanistan.

Aron hatagag pangatarungan ang walay kahumanan nga gyera sa Afghanistan, pasubli-subli nga gipanghinambog sa US ang kunohay mga kadaugan sa gyera ug estratehiya niini sulod sa halos duha ka dekada. Gigamit niini ang nasud aron tibuukon ang doktrina nga gitawag niini og "komprehensibong estratehiya sa kontra-insurhensya" nga gihi-mong upisyal nga giya sa pagpukan sa mga armadong pagsukol sa uban pang bahin sa kalibutan, lakip ang Pilipinas.

Kini nga maong doktrinang nahisulod sa dokumentong US Government Counterinsurgency Guide nga gipagawas sa Department of State niadtong 2009. Dinhi, nahilakip ang upat ka sangkap aron resolbahon ang armadong panagbangi sa gitawag nga "whole-of-society," ug "whole-of-government approach" nga gigamit sa Afghanistan.

Ang kasinatiang Afghan

Brutal, korap ug kriminal ang porma sa "gyera kontra-insurhensya" sa US sa Afghanistan. Gigamit niini ang tibuok kusog sa pwersang militar, mga pribadong kontraktor ug papet nga hukbo dili lamang batok sa Taliban, kundi sa tibuok sibilyang populasyon. Usa ka kutay ang Taliban sa mga armadong grupo nga nagagamit og mga taktikang gerilya sa pagsukol. Matud sa taho sa US, dawat sa daghang Afghan ang Taliban isip alternatibo sa brutal ug kriminal nga mga *warlord* nga naghari sa nasud hantud sa dekada 1990.

Kaabing sa mga pwersang pangseguridad ang papet nga gubyerno nga gitukod sa US ug gidumalahan sa

mga kriminal ug korap nga pulitiko. Ang maong gubyerno ang nahimong kaabin usab sa dagkung kumpanya sa US nga nakapahimulos sa dagkung mga kontratang pangpubliko aron tukuron ang batakang imprastruktura nga giguba sa mga tropa ug eroplano ng Amerikano.

Sa proseso sa pagpatuman sa estratehiyang kontra-insurhensya, gibubo sa kanhing rehimen ni Barack Obama ang halos 70,000 ka dugang tropa sa nasud aron pakusgon ang pwersa batok sa Taliban.

Mula sa 30,000, midaku ngadto sa 100,000 ang ihap sa mga Amerikanong sundalo niadtong 2009-2011. Gawas pa dinhi ang dugang nga 30,000 ka mga sundalo gikan sa mga nasud sa Europe (nag-una gikan sa UK ug Germany) nga myembro sa North Atlantic Treaty Organization (NATO) ug gatasan ka libong lokal nga pwersang pangseguridad sa papet nga estado.

Luyo sa pagdagsa sa langyawng tropa, nagpabiling patas ang pusi-syon sa duha ka pundok gikan 2009 pataas, matud mismo sa datos sa US. Samtang nagkadaku ang ihap sa mga langyawng tropa sa nasud, labaw usab nga nagadaghan ang mga opensiba sa Taliban ug pagkahiagom og mga kaswalti sa han-ay sa ilang kaaway. Sa tibuok 17 ka tuig, gibanabana nga anaa sa 2,400 ka sundalong Amerikano ang namatay sa Afghanistan, samtang anaa sa 1,100 ang namatay sa mga sundalong European ug 1,700 sa mga pribadong kontraktor. Niadtong 2014, sa dihang gisugdan sa US ang pag-atras sa dakung bulto sa mga tropa niini, gipunting sa Taliban ang mga atake niini sa lokal nga mga pwersa. Gibanabana nga anaa sa 45,000 ka sundalo sa papet nga gubyerno ang namatay sulod lamang sa upat ka tuig.

Walay lugar o komunidad ang hingpit nga nakontrol sa US, bisan ang Kabul, kabisera sa nasud. Wala usay natahong yunit sa Taliban ang hingpit nga napuo, bisan human ang sunud-sunod nga mga pagpamomba ug dagkung mga operasyong militar. Ang bugtong nga maangkon sa US nga teritoryo mao ang mga yutang gikahimutangan sa ilang mga kampo, ug gikabutangan sa ilang mga mortar ug kanyon. Sa mga lagyong lugar, ginaatangan sa Taliban ang pagsulod sa mga tropang Amerikano tungod kay nagpasabot kini sa pagbubo sa gamit militar ug ayuda nga direkta nilang gipahimuslan.

Imbes nga makontrol ang populasyon, labaw nga gipadilaab sa US ang kasuko sa mga Afghan bunga sa hilabihan ka daghang kaso sa pagpangabuso sa mga tropang Amerikano. Samtang nagkadaghan ang mga sundalo sa US, nagkadaghan usab ang ilang mga krimen. Sa rekord sa United Nations sukad 2009, mikabat na sa 100,000 ka sibilyan ang namatay sa mga atake sa mga sundalo, helikopter ug eroplano sa US. Misaka ang ihap sa mga sibilyang kaswalti matag tuig. Kapin usa ka milyon nga Afghan ang mibakwit bunga sa pagpangguba sa ilang mga komunidad ug napugos nga mani-

muyo sa mga sentro sa ebakwasyon sulod sa nasud. Aduna pay dugang nga pipila ka milyong *refugee* ang milayas padulong sa Iran, Pakistan ug mga nasud sa Europe.

Kadungan niini, samot nga milisud ang kinabuhi sa mga Afghan luyo sa pagbubo sa US og \$130 bilyong pondo alang sa "rekonstruksyon." Binilyong dolyar ang dayag nga gibulsa sa mga korap nga upisyal sa gubyrnong Afghan, ingonman sa mga upisyal militar niini. Atol sa gyera, napa-matud-an nga 80% sa gipanghinambog sa US nga mga *health center* ug eskwelahang gitukod ang dili tinuod. Nabutyag usab nga ang gipanghinambog niining minilyon na ka kabataan-onang babayeng Afghan ang naka-eskwela tungod sa mga repor-mang giduso niini sa papet nga gubyrno, hinimo-himo lamang nga mga numero.

Wala miepekto sa mga Afghan ang mga proseso nga gipahamtang sa US aron mahimo kunong demokratiko ang ilang nasud. Puno sa pagpanglimbong ug anomalya ang duha ka eleksyon nga gilunsad niini aron ipalingkod sa gahum ang mga lider sa papet nga estado. Pinaagi sa maong mga eleksyon, nakapwesto sa gubyrno ang mga pamilyang naila isip pinakadakung *drug lord*

sa nasud. Nahimong instrumento pa ang ang mga tropang Amerikano sa paglikida sa mga kalaban nga sindikato sa mga gipalingkod niini sa pwesto. Sa tibuok okupasyon sa US, tinuig ang pagdaku sa ani sa *poppy*, ang tanom nga ginagamit sa produksyon sa ilegal nga drogang *heroin*, ug misaka ang kita gikan sa ilegal nga pagbaligya niini.

WALAY LAING NAKABENEPISYO sa gyera sa Afghanistan kundili ang higanteng kumpanyang militar-industriyal sa US nga labawng midaku gikan sa kita sa minilyong bomba, bala ug gamit-militar nga gibubo sa gyera. Kadungan nilang naadunahan ang mga pribadong kontraktor ug mga bayarang sundalo nga gigamit isip mga tigpanalipod sa taas nga upisyal nga Amerikano ug ilang mga kakunsabo sa papet nga gubyrnong *warlord* ug lider sa mga sindikato sa droga.

Sa katapusan sa gyera ug okupasyon sa US sa Afghanistan, nabutang ang katawhan dinhi sa grabeng hagit ug pagsukol. Guba ang bata-kang imprastruktura ug kinaiyahan bunga sa deka-dekada na nga gyera. Atrasado ang lokal nga produksyon ug halos walay panginabuhian ang katawhan. AB

Bangkarote ug korap nga estratehiya sa kontra-insurhensya

Dili direkta ang okupasyon sa mga tropang Amerikano sa Pilpinas apan tin-aw ang kontrol ug direksyon niini sa lokal nga programang "kontra-insurhensya."

Ang Counterinsurgency Guide sa US ang gisubay nga dokumento sa "whole-of-nation/government approach" nga gambalay sa mga kampanyang mapanumpuon sa nasud sa nangaging dekada—gikan sa Oplan Bayanihan sa rehimeng Aquino hangtud sa Oplan Kapayapaan ug National Internal Security Plan (NISP) sa rehimeng US-Duterte.

Sa kasamtangan, anaa kini sa National Task Force (NTF) to End Local Communist Armed Conflict nga gitukod pinaagi sa Executive

Order 70 niadtong 2018. Ginadumalahan sa NTF nga gipangulohan ni Rodrigo Duterte ug ginsakpan sa iyang mga heneral ang mga programa ug pondo sa mga ahensya sa gubyrno aron puohon ang "insurhensya."

Pulos kahambugan ang gideklara niining tinguha sa "paghatod og mga bata-kang serbisyo, paghatag og trabaho ug mas maayong kalidad sa pamuyo" sa mga lugar nga apektado sa armadong pagsukol. Gipailalum niini ang paghatag sa mga lokal nga gubyrno sa mga bata-kang serbisyo

sa mga operasyong militar ug ginatugot ang presensya ug okupasyon sa mga sundalo sa mga komunidad ug baryo sa takuban sa burukrasyang sibil.

Nakagambalay ang programa sa NTF sa bakak nga daghan nang myembro ug tigsuporta sa Bagong Hukbong Bayan ang "misurender." Gipanghinambog sa AFP niadtong Enero nga anaa sa 12,000 na kanila ang nahisulod sa E-CLIP, ang programang naghatag og pondo alang sa panginabuhian sa mga "misurender." Walay kamatuoran ang maong ihap, nga tinuyong gipadaku aron makuha ug mabulsa sa mga upisyal-militar ang pondo. AB